

Civilek stratégiája

1. Civil pályázatok stratégiája

Az elmúlt két ciklusban az előző és a jelenlegi bizottsági tagokkal, az évek során kialakítottunk egy irányelvet a civil pályázatok elosztásáról. Elég hosszú időbe telt, míg lassan kitisztult ezeknek a támogatásoknak a profilja.

A hosszú évek során bejött pályázatokból számos precedenst láttunk megtestesülni, ami finomította ezt a közmegegyezést. Az alábbi fő állásfoglalások alakultak ki az évek során a pályázatok bírálatával kapcsolatban.

Önkormányzati ill. állami fenntartású intézmények alapítványainak speciális esete

Ezeknél rendre visszatérő kritika, hogy ha egy szervezetnek van egy fenntartója, az miként lehet jogosult civil támogatásra? Vannak a fenntartónak prioritásai és kapacitásai. Vannak az intézményekhez kapcsolódó civilek közösségének is (az óvoda és iskola esetén ezek a szülők). Ezeknek más prioritásai is lehetnek, viszont saját erőforrással. Amennyiben a céljuk nem ellentétes a fenntartó szándékával, akkor erőforrásokban jelenthet támogatást a fenntartónak és az intézmény hasznélvezőinek, a gyerekeknek. Ideális esetben a civilek prioritásai nem messze hátulról előznek be fenntartói (szakmai) prioritásokat, de ha igen, akkor nem jelentős anyagi igényvel. Itt fontos a fenntartó és a civilek kommunikációja, hogy tényleg egy irányba egyesítsék az erőforrásaikat.

Önkormányzati feladatok, mint pályázott tevékenység

Régi szokás volt, hogy a civilek előzékenyen **olyan feladatokra pályáztak, amelyeket maga az önkormányzat rendelt meg**. Abban, hogy az önkormányzat civileket kér fel bizonyos feladatainak ellátására, semmi gond nincs, támogatandó az együttműködés a felek között, de ez alapvetően nem a civil kezdeményezést támogatja. Az sem zavaró, **ha civil keretből adjuk**, hiszen az a kijelölt költséghely, de ne menjen a civilek önálló mozgásterének rovására. A civil pályázati támogatás a **civilek saját önszervezését, maguktól származó kezdeményezését** hivatott támogatni. Ebben történt előrelépés az évek során.

Önellátó, önfenntartó pályázati célok

Egy civil egyesületnek a saját maga megszervezésére, szórakoztatására, kiszolgálására, adminisztrációjára és fenntartási költségére szóló pályázatát nem utasítottuk ugyan el, de többször elmondtuk, hogy előnyt élveznek azok, akik **a településen másoknak (is) szolgálnak vagy nyújtanak programokat**. Ez a szempont ugyanakkor nem vált betonoszloppá, ugyanis rendszeresen támogatunk olyan egyesületet is, **akik „csak” magukkal vannak elfoglalva**, de élethelyzetük miatt ez kifejezetten támogatandó és örvendetes, hogy képesek maguk segítésére, boldogítására gondolni és pályázni.

Önerő figyelembevétel

További szempont volt, hogy a tervezett költségekhez és/vagy programokhoz **mennyi saját erőt tesznek hozzá. Ez megint nem vezérelv, inkább buzdítás**. Ugyanakkor, nem nagyon van jogunk kotorászni a zsebükben. Voltak időszakok, amikor **a kettős támogatást is igyekeztünk elkerülni**, mikor a Nemzetiségi Önkormányzat is jelentős pályázati alappal bírt. Ilyenkor közös ülést is tartott a

két döntő testület. Ez a buzdítás a külső pályázatokra is szól, ezért, lehetőség szerint serkenteni és támogatni kell a civilek külső pályázati tevékenységét is.

Közös támogatás

Szempontra volt az is, ha olyasmit kértek a pályázók, amelyeket **többek is használhattak, akkor közös használatra ítéltük meg**. Ez nem csak racionális erőforrás használat, hanem ez is a szervezetek közötti kommunikációt és együttműködést serkenti.

Részletes pályázati áttekintés

Egyik legutóbbi fejlesztésünk volt, hogy bekérjük **az eredeti pályázatok másolatait** is és nem csak a hivatal által jól összeállított **összefoglalóval** dolgoztunk. Ezt indokolta az egyre növekvő igény az **éveken keresztül változatlan kerethez** képest.

Egyesületek vagy művelődési ház, mint fedőszervezet.

Korábban kialakult és fenntartandó gyakorlat, hogy az önálló pályázásra nem alkalmas szervezetek (megfelelő jogi státusz híján) helyett a művelődési ház a pályázó.

Az elosztás elveire kialakult gyakorlat:

A koncepció lényeges eleme volt, hogy igyekezzünk **átlátható és érvelhető elvek alapján dönteni**, nehogy feszültséget keltsünk az egyesületek között. Tudtommal, nem volt reklamáció.

Ezért is született ez a stratégiai anyag.

Utolsó, de lényeges szempont volt, hogy a pályázati források elosztását addig tárgyaltuk, amíg **egyöntetű közmegegyezésre** jutottunk.

A támogatások ütemezése

Nagyon fontos, hogy **az igények egy időben kerülnek benyújtásra**, egyébként képtelenség lenne az önkormányzat számára **az arányos (igazságos) elosztás és költségvetési tervezés**.

Természetesen, indokolt lehet pályázattól független **„évközi” támogatás**, ha önkormányzati feladat merül fel vagy éppen valamiért vészhelyzet miatt meg kell segíteni egy civil szervezetet vagy éppen **előfinanszírozni** egy pályázatukat (kölcsonként).

Újítások

1. Korábbi pályázat kiírás

Újabban merült fel, hogy **korábban írjuk ki a pályázatot**, mert előfordult, hogy a rendezvény korábban volt, mint a pályázat. Továbbá, olykor indokolt lehet, hogy még előző évben megkapják a pénzt. Ez utóbbi eddig többnyire csak a művelődési ház részéről merült fel, hogy időben leköttesse és jobb feltételekkel a szereplőket. Vélhetően, esetleg a költségvetés véglegesítéséhez volt igazítva a pályázattal, fenntartva a lehetőséget, hogy fontosabb dolog lévén, felfüggeszük a keret meghirdetését.

Jelen elképzelések szerint a programok jobb tervezhetősége végett a pályázatokat novemberre tennénk és az elszámolási határidő a következő év december 31. Ez lehetővé teszi a kötelezettségvállalásokat a következő évre. A pályázati összegek utalása a következő év elején történik. Ehhez kapcsolódóan, fontos lenne a következőkben ismertető civil konferencián nem csak a szokásos naptáregyeztetés bonyolítása, hanem ezzel kapcsolatos tevékenységek és beszerzések előzetes bemutatása, ha kell, egyeztetése, összehangolása.

2. Új prioritás a pályázatokban: Utánpótlás nevelés és közös pályázatok ösztönzése:

Szinte mindegyik egyesület rászorul a fiatalításra. A nemzedékváltás nem egyszerű stafétát átadás, több éves folyamat, ami akkor lehet zökkenőmentes, ha a közösségekben minden évfolyam egyenletesen képviselteti magát. Ez nem mondható el egyesületeinkről, ezért megszokott és elismert aktivitásukban nagy szerepet kell kapnia a gyermekek, fiatalok bevonásának. Ebben nagy szerepe van gyermek intézményeinknek, főleg az iskolának is. Az iskola sok gondot fordít és kiemelkedő erőssége az oktatási tevékenység feletti projektek bonyolításában, mely egyesületekkel való akár közös pályázatban azok fiatalítását is szolgálhatja.

3. Közös pályázatok kiemelt támogatása az utánpótlás támogatására

Az utánpótlás biztosításának további támogatására kiemelt, új prioritás lenne az iskolával közösen benyújtott pályázatok, amelyek ezt a célt valósítanák meg programjaik keretében.

4. Civilek konferenciája intézményének megalakítása.

Ennek a társaságnak a központi funkcionális találkozója a naptáregyeztetés. Azt tervezzük éves rendszeres konferenciává alakítani. Időpontja októberben lenne, így a novemberi pályázatokhoz is már lehet tervezni az időpontok egyeztetése mellett. Ott pontosabban meg tudják beszélni távlati és konkrét céljaikat. Érdekes mélységben is beszélgetni a célokról, esetleges együttműködésekről. Itt lehetne beszélni a jövő évi pályázati elképzelésekről is! Így kialakulhat az is, hogy a pályázatokban is akár lehessen együttműködés vagy lemondás magasabb célok érdekében. Egyébként, lehetne ez a konferencia megtestesítője az új közművelődési rendeletben szereplő, de életre még nem keltett Közművelődési Tanácsnak.

Fix programja lehet:

Önkormányzat tájékoztatója a civilekkel kapcsolatos dolgairól, terveiről

Szervezetek beszámolója az elmúlt évről egymásnak (+testületnek)

Tervezett fejlesztések, pályázati célok (önkormányzat és egymás felé)

Tervezett programok (felhívások, toborzások együttműködésekre)

Ennek jelentősége elég nagy lenne, megelőzhetők lennének az esetleges konfliktusok, melyek szinte mindig egymás nem ismeretének és megértésének hiánya. Mindemellett, nyilvánvalóan a közösségi kohéziót fokozza.

5. Újabb közösségek létrehozásának támogatása

Az önkormányzat túlzott szerepet nem vállalhat a civil szerveződésben, hiszen akkor annak civil jellege kérdőjeleződne meg. Mindazonáltal, támogathatja és motiválhatja újabb közösségek megszületését és kezdeti működésük segítségét, elsősorban módszertanilag inkább, mint anyagiakkal.